6 West-Vlaanderen

De publicatie Focus op Wonen 1 schetste een beeld van de huisvestingssituatie in de verschillende Vlaamse provincies op basis van voor alle provincies identieke gegevens. Zo bouwden we een indicatorenlijst op met demografische indicatoren, socio-economische indicatoren en huisvestingsindicatoren. Hierbij kenden we aan deze kenmerken een positieve of negatieve score toe. Op basis van deze scores maakten we een rangorde op per gemeente, zowel per afzonderlijke indicator als per thema. Ook berekenden we een globale score op basis van alle indicatoren samen. Dit geheel gaf een beeld van de huisvestingssituatie zowel per gemeente als voor het geheel van de provincie West-Vlaanderen. Voor de uitgebreide uitleg over de toegepaste methode verwijzen we naar de inleiding van Focus op Wonen 2.

Net zoals in FoW1 analyseren we in Focus op Wonen 2 de huisvestingssituatie per gemeente op basis van verscheidene indicatoren. Het verschil met de eerste publicatie bestaat hierin dat elke provincie nu ook eigen specifieke en beleidsgerichte indicatoren gebruikt, die kunnen dus verschillen per provincie.

Voor het cijfermateriaal werken we zoveel mogelijk met gemiddelde waarden over de vijf meest recent beschikbare jaren. Op die manier neutraliseren we min of meer een eventueel extreem cijfer voor een welbepaald jaar.

6.1 Gehanteerde inhoudelijke indicatoren

6.1.1 Demografische indicatoren

✻ Percentage 0-24 jaar t.o.v. de totale bevolking (gemiddelde 1995 – 1999).

✻ Percentage 25-34-jarigen t.o.v. de totale bevolking (gemiddelde 1995 – 1999).

✻ Aantal +75-jarigen t.o.v. het aantal +65jarigen (interne vergrijzing) (gemiddelde 1995 – 1999).

✻ Percentage alleenstaanden t.o.v. het totaal aantal huishoudens (gemiddelde 1995 – 1999).

✻ Extern migratiepromille (externe immigratie – externe emigratie / totale bevolking), (gemiddelde 1995 – 1999)

‣ De nieuwe indicator **aandeel 25 tot 34 jarigen** kunnen we bestempelen als starters op de woningmarkt. Het is de leeftijdscategorie

waarop jonge mensen een keuze maken over hun al dan niet definitieve verblijfplaats. Een groot aandeel van deze groep wordt als een positief kenmerk ervaren, een klein aandeel wordt eerder negatief bestempeld.

- Een derde bevolkingsindicator betreft het aantal ouderen in de gemeente. We opteerden ervoor om de **interne vergrijzing** (het aandeel 75+ binnen de groep 65+) in de analyse te verwerken. Daar kozen we voor omdat vooral de oudste groep met toenemende problemen geconfronteerd wordt. Een hoog percentage wordt als negatief beschouwd, een laag percentage als een positief gegeven.

6.1.2 Socio-economische indicatoren

* Percentage bestaansminimumtrekkers (gemiddelde 1995 – 1999).

* Gemiddeld inkomen (gemiddelde 1994 – 1998).

* Percentage UVW's t.o.v. de bevolking 20-64 jaar (gemiddelde 1995 – 1999).

* Percentage jonge werklozen (-25j) binnen de groep UVW (gemiddelde 1995 – 1999).

* Percentage langdurig werklozen (> 24 maand) binnen de groep UVW (gemiddelde 1995 – 1999).

* Percentage WIGW's t.o.v. de totale bevolking (gemiddelde 1993 – 1997).

* Kinderen geboren in kansarme gezinnen (gemiddelde 1994 – 1998).

- We hebben ervoor geopteerd om het **inkomen per inwoner** in de bespreking op te nemen, omdat op deze manier de grotere inkomens van de grotere gezinnen afgevlakt worden. Het gemiddelde inkomen per persoon lijkt ons een correcter gegeven.

- De indicator **kinderen geboren in een kansarm gezin** wordt sinds 1992 opgemaakt door de VZW Kind en Gezin. Kind en Gezin bestempelt een gezin als kansarm van zodra het aan drie of meer van volgende zes criteria beantwoordt[15]: (a) het beschikbaar maandinkomen van het gezin is na afbetaling van de schulden lager dan 595€ (b) de opleiding van een van de ouders is lager of gelijk aan basisonderwijs, beroepsonderwijs, buitengewoon onderwijs, analfabeet, (c) de ontwikkeling van de kinderen in het gezin is laag, (d) de arbeidssituatie van de ouders is precair, werkloosheid of in een beschutte werkplaats, (e) de huisvesting is ongepast (te klein, krot, geen

[15] Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek; Kansarmoedecijfers volgens het decreet op het sociaal impulsfonds. Stativaria 22, september 1999.

voorzieningen) en (f) de gezondheid is zwak, gehandicapt, oneigenlijk gebruik van de gezondheidszorg.

6.1.3. Huisvestingsindicatoren

* Percentage oude woningen (gebouwd voor 1946) t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het bouwjaar gekend is (1991).

* Percentage nieuwe woningen (gebouwd na 1981) t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het bouwjaar gekend is (1991).

* Percentage huurwoningen t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan de bewonerstitel gekend is (1991).

* Percentage woningen met maximum klein comfort t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het comfortniveau gekend is (1991).

* Percentage woningen met groot comfort t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het comfortniveau gekend is (1991).

* Percentage permanente bewoning op terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven (1998).

* Verkoopprijs per verkocht appartement, villa, woonhuis (gemiddelde 1995 – 1998).

* Bouwgrondprijs per vierkante meter (prijs / oppervlakte, gemiddelde 1994 – 1998).

* Percentage VHM-huurwoningen (1998) t.o.v. het totaal aantal huishoudens (1998).

- In functie van een uitspraak omtrent **het comfort van de woningen** nemen we twee gegevens in de analyse op. Het percentage woningen met ten hoogste klein comfort beschouwen we als negatieve indicator, het percentage woningen met groot comfort wordt als positief beschouwd.

- De nieuwe indicator **verkoopprijs van appartementen, villa's en woningen** hanteren we als volgt: een hoge verkoopprijs beschouwen we als een negatieve indicator. Hoe hoger de prijs, hoe moeilijker het is om een woning te verwerven. Een lage prijs voor woningen wordt in deze analyse positief gewaardeerd. Toch willen we ook dit relativeren. Niet alleen de ligging van het onroerend goed bepaalt de goedkopere prijs. Ook het comfort en de kwaliteit van de woningen heeft een invloed op de prijs.

- De laatste huisvestingsindicator betreft het **aantal sociale huurwoningen ten opzichte van het totaal aantal woningen**. De cijfers van de VHM dateren van 1998. Een correct cijfer over het aantal woningen op

1/1/98 is niet voorhanden. Om dit cijfer in te schatten beschikten we over twee opties: ofwel namen we het aantal huishoudens als een aanduiding voor het aantal woningen. Ofwel hanteren we een schatting op basis van de som van het aantal woningen op 3/1/91 (woningtelling) enerzijds en het totaal aantal begonnen woningen voor de jaren 1992 t.e.m. 1998 anderzijds. De beide berekeningen geven resultaten die vrij gelijklopend zijn. Enkel voor de kustgemeenten merken we behoorlijke verschillen. Dat heeft voornamelijk te maken met de grote aantallen tweede verblijven in deze gemeenten.

Uiteindelijk opteerden we voor het aantal huishoudens als basis voor de raming van het aantal woningen. Een klein aantal sociale huurwoningen wordt negatief beschouwd, een groot aantal sociale huurwoningen wordt positief ingeschat. Ook hier weer is enige omzichtigheid geboden. Een gemeente met weinig sociale huurwoningen zal wellicht geen voldoende aanbod hebben om de noden van de eigen bevolking te lenigen. Maar gemeenten met veel sociale huurwoningen hebben een aantrekkingskracht op minder gegoede mensen. Als sociale huurwoningen bovendien ook ruimtelijk geconcentreerd zijn, zal dit onvermijdelijk ook samenlevingsproblemen tot gevolg hebben.

6.2 Inhoudelijke bespreking van de indicatoren

6.2.1. Demografische indicatoren

- **Het percentage 0-24 jaar t.o.v. de totale bevolking**

Binnen West-Vlaanderen stellen we vast dat de gemeenten Lo-Reninge en Heuvelland relatief veel jongeren tellen. Ook enkele gemeenten in de rand rond Brugge (Jabbeke en Zuienkerke) en Kortrijk (Waregem en Wevelgem) kennen een hoog percentage jongeren.

Tenslotte signaleren we ook nog een viertal gemeenten in de regio Roeselare-Tielt met een hoog percentage jongeren. Het betreft Wielsbeke, Pittem, Langemark-Poelkapelle en Hooglede.

Dit hoog percentage jongeren kunnen we echter niet loskoppelen van de aandelen van de andere leeftijdsgroepen binnen de gemeente. Wanneer een hoog aandeel jongeren samengaat met een hoog aandeel ouderen, dan betekent dit automatisch dat de gemeente slechts op een gering aandeel van de actieve bevolking kan rekenen. Dat geeft meteen ook een aanduiding van de leefbaarheid in de betrokken gemeenten. De gemeente Lo-Reninge combineert een hoog percentage jongeren (32,2%) met een groot aandeel 65-plussers (20,6%). De actieve bevolking (25-64 jaar) in die gemeente bedraagt bijgevolg minder dan 50,0%.

Het kleinste aandeel jongeren treft men aan in de kustgemeenten Knokke-Heist, Oostende, Blankenberge, De Panne, Koksijde, Middelkerke, De Haan, Brugge en Nieuwpoort. Enkel Bredene toont hier als kustgemeente een afwijkend patroon. Ook Avelgem, een gemeente in het zuiden van de provincie, telt verhoudingsgewijs weinig jongeren.

Zowel van de tien gemeenten die het hoogst scoren op het item percentage 0-24 jaar als van de tien gemeenten die het laagste percentage behalen op het genoemde item, bekijken we de evolutie over de voorbije vijf jaar bekeken (cijfer 1995= index 100).

Grafiek 1: Evolutie van het aandeel jongeren: gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen met een laag aandeel 0 tot 24-jarigen

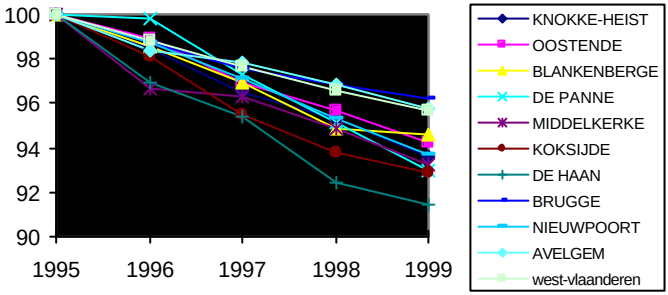

Wanneer we de tien gemeenten met het laagste percentage jongeren bekijken, stellen we sinds 1995 een daling vast. De evolutie verloopt vrij parallel voor de tien gemeenten.

Sinds 1995 merken we voor de gemeenten met een groot aandeel jongeren een gestage daling van het aandeel 0-19 jarigen. Opmerkelijk is de evolutie in Lo-Reninge waar we tussen 1998 en 1999 een stijging vaststellen waardoor in 1999 bijna het niveau van 1995 wordt gehaald.

Ook Zuienkerke toont een enigszins afwijkend patroon omwille van de veel sterkere daling van het aandeel 0-24-jarigen.

Grafiek 2: Evolutie van het aandeel jongeren: gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen met een hoog percentage 0 tot 24-jarigen

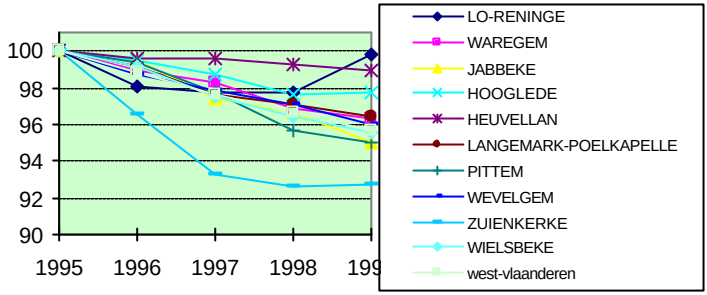

- **Het percentage 25 - 34-jarigen t.o.v. de totale bevolking**

Binnen West-Vlaanderen tellen vooral de kustgemeenten (Koksijde, Middelkerke, Blankenberge, Oostende, De Haan, Nieuwpoort en De Panne) en Damme en Zuienkerke weinig starters. Gecombineerd met het vorige criterium kunnen we concluderen dat de kust een voornamelijk oudere bevolkingssamenstelling kent. Damme en Zuienkerke vertonen een ander patroon. In deze beide gemeenten wonen verhoudingsgewijs veel jongeren (-24 j) en verhoudingsgewijs weinig starters op de woningmarkt. We gaan ervan uit dat we in deze gemeenten met een leegloop te maken hebben.

Voor de tien gemeenten met het hoogste aandeel starters en het laagste aandeel starters bekijken we opnieuw de evolutie gedurende de voorbije vijf jaar (1995 = index 100).

Tussen 1995 en 1996 stellen we slechts een kleine evolutie vast. Tussen 1996 en 1997 manifesteert zich een uitgesproken daling van het aandeel starters. Tussen 1997 en 1998 gaat de daling verder, zij het veel minder sterk. Wielsbeke vormt hier een uitzondering en kent vanaf 1997 een stijging. Vanaf 1998 is er voor alle gemeenten opnieuw een stijging van het aandeel starters. Enkel Zonnebeke en Wielsbeke halen hierbij opnieuw het niveau van 1995.

Het evolutiepatroon gedurende de geobserveerde periode is voor de tien gemeenten quasi gelijklopend.

Grafiek 3: Evolutie van de starters: gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen met veel jongeren (24 tot 35 jr.)

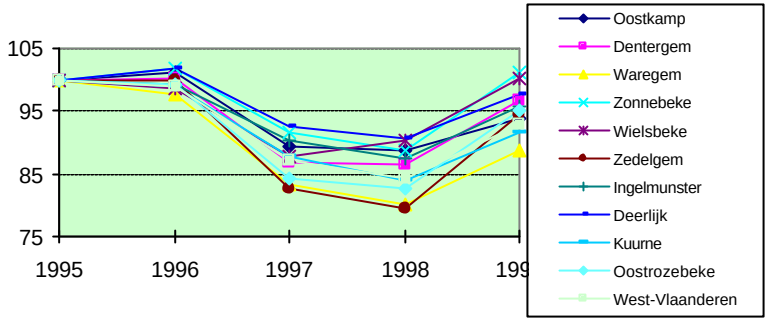

Grafiek 4: Evolutie van het aantal starters: gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen met weinig jongeren (24 tot 35 jr.)

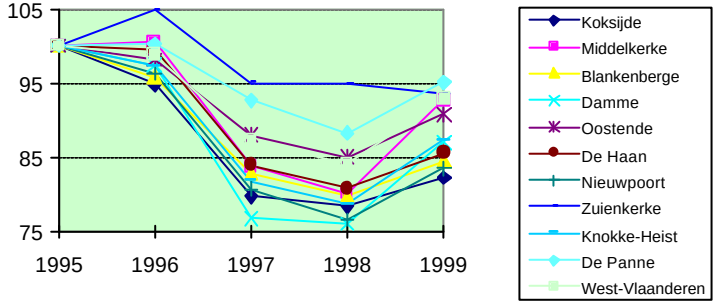

Ook de evolutie binnen de tien gemeenten met het laagste aandeel starters loopt gelijk. Tussen 1995 en 1998 treedt er een daling op van het aandeel starters. De daling is vooral uitgesproken in het jaar 1996. Vanaf 1998 treedt er een kentering op waarbij het aandeel starters opnieuw toeneemt. Geen enkele gemeente behaalt nog het niveau van 1995. Alleen Zuienkerke vertoont een afwijkend patroon. Tussen 1995 en 1996 manifesteert zich een stijging, tussen 1996 en 1997 een daling en vanaf 1997 blijft het aandeel starters nagenoeg gelijk.

- **Het aantal +75-jarigen t.o.v. het aantal +65jarigen (interne vergrijzing)**

Wanneer we de groep +65-jarigen bekijken, dan zijn het vooral kustgemeenten (De Haan, Nieuwpoort, Middelkerke, Blankenberge, Koksijde, Knokke-Heist, Oostende en De Panne) en twee Westhoekgemeenten (Alveringem en Lo-Reninge) die relatief veel 65-plussers tellen. Een hoog percentage 65-plussers in de kustgemeenten is het gevolg van de pensioenmigratie. Omdat het over een nog jonge groep ouderen gaat, vormt dit op zich geen probleem. De verhoudingsgewijs kleinste groep 65-plussers treffen we aan in de gemeenten in de rand rond Brugge en Kortrijk. Opmerkelijk is ook dat Bredene als kustgemeente een relatief kleine groep 65-plussers kent.

Wanneer we nu het percentage 75-plussers bekijken, dan zien we een duidelijke verschuiving in de richting van een plattelandsproblematiek. Naast Alveringem en Lo-Reninge prijken ook Veurne, Poperinge en Dentergem op het lijstje van de tien gemeenten met meeste 75-plussers. Wat onmiddellijk ook betekent dat enkele kustgemeenten uit de toptien verdwenen zijn.

Wanneer we de interne vergrijzing analyseren, komt de bovenvermelde tendens nog scherper uit de verf. Enkel Blankenberge en Oostende staan als kustgemeente nog in de lijst van de tien meest verouderde gemeenten. Vooral landelijke gemeenten voeren hier de toon: Alveringem, Lo-Reninge, Veurne, Poperinge, Dentergem, Tielt en Gistel. Het rijtje wordt vervolledigd met Brugge. Voor al die gemeenten geldt dat vier op tien van de 65-plussers ouder zijn dan 75 jaar.

De minste interne vergrijzing situeert zich in enkele gemeenten in de rand rond Kortrijk (Spiere-Helkijn, Harelbeke, Anzegem, Wevelgem) en Brugge (Jabbeke), in Mesen, Ichtegem, Langemark-Poelkapelle en twee kustgemeenten (Middelkerke en Koksijde).

Wanneer we de evolutie over de voorbije vijf jaar bekijken, dan stellen we vast dat het proces van interne vergrijzing zich langzaam voortzet.

Grafiek 5: Interne vergrijzing: gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen waar de meeste interne vergrijzing wordt vastgesteld

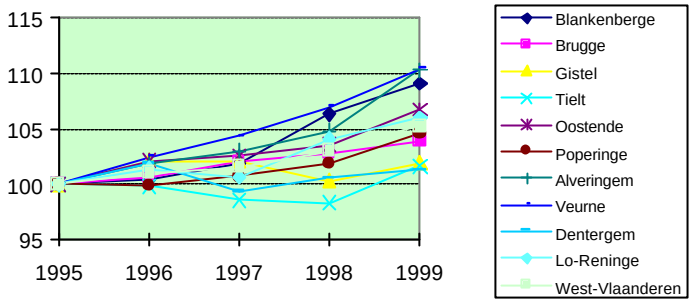

Van de gemeenten met de meest interne vergrijzing merken we tussen 1995 en 1999 een gestage, zij het kleine, toename. Dat wijst erop dat problemen die gepaard gaan met een intern vergrijsde bevolkingsopbouw, mogelijkerwijs verscherpen.

Grafiek 6: Interne vergrijzing: gemeenten uit de provincie waar de minste interne vergrijzing wordt vastgesteld

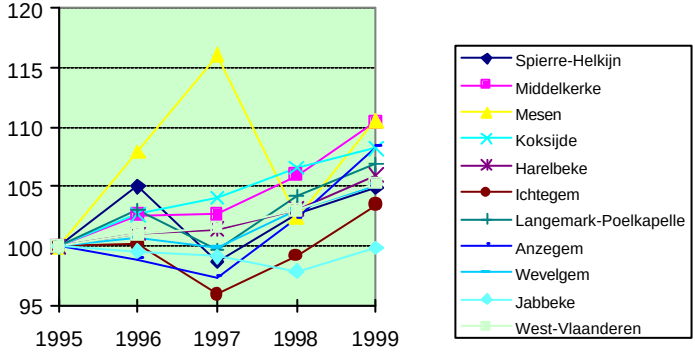

Ook bij de gemeenten met de minst interne vergrijzing merken we tussen 1995 en 1999 een gestage toename. De curve is niet gedurende de ganse periode opgaand. Zo stellen we in Middelkerke en Koksijde al vanaf 1995 een stijging vast. In Spiere-Helkijn, Ichtegem en Langemark-Poelkapelle treedt er tussen 1996 en 1997 een daling op en pas erna een stijging. Mesen vertoont

een totaal ander, zij het zeer grillig patroon. Dit kan wellicht verklaard worden door het zeer geringe aantal personen dat in de berekening betrokken wordt.

- **Het percentage alleenstaanden t.o.v. het aantal huishoudens.**

In West-Vlaanderen bestaat één op vier huishoudens uit één persoon. Voornamelijk gemeenten in de regio Roeselare-Tielt worden gekenmerkt door een beperkt aantal alleenstaanden. Hooglede, Staden, Wielsbeke, Lichtervelde, Pittem, Ledegem, Oostrozebeke en Ichtegem tellen gemiddeld minder dan 18% alleenstaanden.

Het hoogste percentage alleenstaanden treffen we aan in de kustgemeenten, in Brugge en in Kortrijk. Dat doet ons stellen dat het hier een uitgesproken stedelijk fenomeen betreft.

- **Het extern migratiepromille (externe immigratie - externe emigratie / totale bevolking).**

De laatste bevolkingsindicator betreft het gemiddeld migratiecijfer. Hierbij werd berekend hoe groot het inwijking- of uitwijkingsoverschot per 1.000 inwoners is. In de toptien van gemeenten met meeste inwijkingoverschot treffen we vooral kustgemeenten aan. Een uitwijkingsoverschot is een fenomeen dat we in de steden (Brugge en Kortrijk) en in plattelandsgemeenten aantreffen.

6.2.2 Socio-economische indicatoren

- **Het percentage bestaansminimumtrekkers.**

In West-Vlaanderen trekt 1,3% van de gezinnen een bestaansminimum. De gemeenten met het minst BMT'ers situeren zich in de regio Roeselare-Tielt: Ruiselede, Staden, Ardooie, Dentergem en Hooglede. Dit lijstje kunnen we aanvullen met Damme, Lo-Reninge en Anzegem. In deze gemeenten genieten minder dan 3 gezinnen op 1.000 een bestaansminimum. De kustgemeenten en de steden Brugge en Kortrijk tellen de meeste BMT'ers. Het cijfer varieert hier tussen 1,6% en 3,4%. Absolute uitschieter is Oostende met een aandeel dat 2,5 keer groter is dan het West-Vlaams gemiddelde.

- **Het gemiddeld inkomen**

Wanneer we de toptien van gemeenten met het laagste gemiddeld inkomen per inwoner bekijken, dan blijken het allemaal Westhoekgemeenten: Alveringem, Lo-Reninge, Vleteren, Mesen, Heuvelland, Poperinge, Zonnebeke, Langemark-Poelkapelle, Koekelare en Kortemark.

De rijkste gemeenten, de gemeenten met het hoogste gemiddeld inkomen per inwoner situeren zich aan de kust (De Haan, Koksijde en Knokke-Heist), in het

Brugse (Brugge en Jabbeke) en in de Kortrijkse regio (Kortrijk, Waregem, Deerlijk, Harelbeke en Zwevegem).

Als het inkomen als een indicator van armoede wordt beschouwd, dan zien we hier meteen een ruimtelijk patroon in de prevalentie van armoede.

- **De werkloosheid.**

Om de werkloosheid in kaart te brengen, worden drie indicatoren in de socio-economische dimensies ingebracht:

- het percentage UVW's ten opzichte van de bevolking 20-64 jaar.
- het percentage jonge werklozen (-25j) binnen de groep UVW.
- het percentage langdurig werklozen (> 24 maand) binnen de groep UVW.

Berekend over de periode 1994 – 1998 is 4,3% van de West-Vlaamse bevolking tussen 20 en 64 jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkloos. De gemeenten met de minste werkloosheid kennen een cijfer onder de 3,0%. Deze gemeenten zijn voornamelijk gelegen in de regio Roeselare-Tielt: Hooglede, Staden, Lichtervelde, Ledegem, Oostrozebeke, Pittem en Ardooie. De lijst wordt aangevuld met Beernem en Lo-Reninge.

In de gemeenten met de hoogste gemiddelde werkloosheid is 5,0% en meer van de leeftijdsgroep 20-64 jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkloos. Het betreft een aantal kustgemeenten (Nieuwpoort, Middelkerke, Bredene, De Panne, Oostende en Blankenberge). Ook vier gemeenten met een rugligging tegen de taalgrens en de grens met Frankrijk (Mesen, Spiere-Helkijn, Menen en Wervik) kennen een relatief hoog percentage UVW's.

Bij de berekening van het percentage jonge en langdurig werklozen gebruikten we omwille van een aantal technische redenen enkel de cijfers van de jaren 1997 en 1998. Uiteraard hielden we hierbij ook voor het totaal aantal UVW's (noemer van de breuk) enkel rekening met de cijfers voor 1997 en 1998.

In West-Vlaanderen blijkt ruim één op 3 UVW's langer dan 24 maand werkloos. Het kleinste aantal langdurig werklozen treffen we aan in een aantal gemeenten in de regio Roeselare-Tielt (Hooglede, Oostrozebeke, Lichtervelde Ardooie en Ruiselede), in enkele kustgemeenten (Bredene en Koksijde) en in drie landelijke gemeenten Damme, Diksmuide en Alveringem.

In de toptien van gemeenten met de meeste langdurig werklozen treffen we zes gemeenten aan met een rugligging aan de grens met Frankrijk of Wallonië. Het betreft de gemeenten Wervik, Spiere-Helkijn, Mesen, Menen, Poperinge en Avelgem. In deze gemeenten ligt het cijfer langdurig werklozen boven de 40,0%. Mesen spant hierbij de kroon: 55,5% van de UVW's is langer dan twee jaar werkloos.

Een tweede verhaal betreft dat van de jeugdwerkloosheid. Gemiddeld genomen voor de jaren 1997 en 1998 is in West-Vlaanderen 16,7% van de groep UVW's jonger dan 25 jaar.

Wat de jeugdwerkloosheid in de kustgemeenten betreft, is er geen echte lijn te trekken. Bredene en Nieuwpoort worden met een hoge jeugdwerkloosheid geconfronteerd. In de gemeenten Koksijde, De Haan, Blankenberge en De Panne is de jeugdwerkloosheid laag. Merk hierbij op dat De Panne en Blankenberge veel werklozen kennen, maar weinig jongere werklozen.

In de Westhoek treffen we een relatief hoge jeugdwerkloosheid aan in de gemeenten Alveringem, Lo-Reninge en Poperinge. In de regio Roeselare-Tielt kennen Ardooie, Meulebeke, Hooglede en Moorslede een relatief hoge jeugdwerkloosheid.

- **Het percentage WIGW's t.o.v. totale bevolking.**

Het aandeel WIGW's in de totale bevolking ligt voor West-Vlaanderen op 9,5%. Hiermee scoort West-Vlaanderen beduidend boven het Vlaams gemiddelde van 7,7%.

Binnen West-Vlaanderen is er een duidelijke geografische spreiding van het aandeel WIGW's. De tien gemeenten met het hoogste percentage WIGW's situeren zich vooral op het platteland: Lo-Reninge, Alveringem, Vleteren, Houthulst, Poperinge, Diksmuide en De Panne vinden we in de Westhoek; Staden, Moorslede en Wingene zijn gelegen in het midden van de provincie. In al deze gemeenten behoort meer dan 11,5% van de bevolking tot de categorie WIGW's.

Gemeenten met het laagste percentage WIGW's hebben een aandeel van minder dan 8,5%. De gemeenten situeren zich voornamelijk in de brede rand rond Brugge (Oudenburg, Zuienkerke, Zedelgem en Jabbeke) en in de rand rond Kortrijk (Harelbeke, Wervik, Kuurne en Zwevegem). Ook twee kustgemeenten (Bredene en Koksijde) hebben een laag percentage WIGW's.

In West-Vlaanderen scoren slechts 3 gemeenten onder het Vlaamse gemiddelde. Het betreft Jabbeke, Bredene en Zwevegem.

- **Kinderen geboren in kansarme gezinnen.**

Op basis van de beoordeling van Kind en Gezin worden in West-Vlaanderen 4,1% van de kinderen geboren in een kansarm gezin. Hiermee scoort West-Vlaanderen iets onder het Vlaams gemiddelde van 4,4%.

De gemeenten met het laagste percentage kinderen geboren in een kansarm gezin, zijn nagenoeg zonder uitzondering landelijke gemeenten. Het betreft Mesen, Spiere-Helkijn, Zwevegem, Lo-Reninge, Alveringem, Heuvelland, Beernem, Wingene, Lendelede en Ruiselede.

In het lijstje van tien gemeenten met het hoogste percentage geboorten in kansarme gezinnen is geen eenduidige lijn te trekken. We zien enerzijds een

aantal kustgemeenten (Middelkerke, Knokke-Heist, De Panne, Oostende en Blankenberge). Maar in deze toptien bevinden zich even goed Roeselare, Zuienkerke en Ichtegem. Wanneer we de lijst met de hoogste scores uitbreiden tot aan het Vlaams gemiddelde (4,4%), dan verschijnen ook Brugge, Kortrijk, Wervik en Tielt in de lijst. Dat doet ons stellen dat het kenmerk 'geboorten in kansarme gezinnen' grosso modo een stedelijk karakter vertoont.

6.2.3 Huisvestingsindicatoren

Een derde reeks indicatoren hebben betrekking op de dimensie van de huisvesting en de woningmarkt. Voor vijf van de negen indicatoren zijn we aangewezen op cijfers van de volks- en woningtelling van 1991. De data zijn ontegensprekelijk verouderd. Recenter materiaal bestaat er echter niet. Bij de bespreking van deze gegevens dient men uiteraard voldoende rekening te houden met het gedateerd karakter ervan.

- **Het percentage oude woningen (gebouwd voor 1946) t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het bouwjaar gekend is (1991).**
- **Het percentage nieuwe woningen (gebouwd na 1981) t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het bouwjaar gekend is (1991)**

In de analyse nemen we twee indicatoren op met betrekking tot de ouderdom van de woningen.

De tien gemeenten met meest oude woningen zijn allemaal Westhoekgemeenten: Diksmuide, Poperinge, Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke, Vleteren, Heuvelland, Lo-Reninge, Alveringem en Vleteren. De enige niet Westhoekgemeente is Spiere-Helkijn.

De tien gemeenten met het minst aantal woningen gebouwd na 1981 zijn Kortemark, Heuvelland, De Panne, Alveringem en Mesen in de Westhoek. De steden Brugge, Oostende, Kortrijk en de gemeenten Menen en Wervik in het zuiden van de provincie.

De gemeenten met het minst oude woningen zijn voornamelijk kustgemeenten (Koksijde, Knokke-Heist, Blankenberge, Bredene, Oostende en De Haan). Ook enkele gemeenten in de rand rond Kortrijk (Waregem en Harelbeke) en Zedelgem in de Brugse regio scoren goed wat het aandeel oude woningen betreft.

Bredene, Koksijde, De Haan en Nieuwpoort tellen de meeste woningen gebouwd na 1981. Dit lijstje wordt aangevuld met enkele gemeenten in de rand rond Brugge (Jabbeke, Zuienkerke, Damme en Zedelgem) en met Ruiselede en Oostrozebeke in de regio Roeselare-Tielt.

- **Het percentage huurwoningen t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan de bewonerstitel gekend is (1991).**

De gemeenten met de minste huurders situeren zich centraal in de provincie. Ze vormen als het ware een aaneensluitende rij gemeenten. Wanneer we het inwonersaantal van de verschillende gemeenten bekijken, dan stellen we vast dat alle gemeenten met weinig huurders nagenoeg evenveel inwoners tellen: het inwonersaantal varieert tussen 8.000 en 13.000. We kunnen hier dus spreken van middelgrote gemeenten. Enige uitzondering in het rijtje is Lendelede met slechts 5.000 inwoners.

De kustgemeenten en de steden Brugge en Kortrijk tellen relatief veel huurwoningen. Ook Spiere-Helkijn, een faciliteitengemeente in het zuiden van de provincie telt veel huurwoningen.

- **Het percentage woningen met maximum klein comfort t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het comfortniveau gekend is (1991)**

- **Het percentage woningen met groot comfort t.o.v. het totaal aantal woningen waarvan het comfortniveau gekend is (1991)**

Gelijklopend met de vaststelling dat voornamelijk Westhoekgemeenten over een oud woningpatrimonium beschikken, stellen we vast dat het weerom de Westhoekgemeenten zijn die voornamelijk woningen kennen met ten hoogste klein comfort. In 1991 beschikken de bewoners van zes op tien woningen in Zonnebeke, Vleteren, Lo-Reninge, Heuvelland, Houthulst, Alveringem en Mesen over ten hoogste klein comfort. Ook in Wervik, Menen en Spiere-Helkijn stellen we een gelijkaardige situatie vast. Koploper in de rij is Mesen waar drie op vier woningen over ten hoogste klein comfort beschikken.

De woningen met groot comfort situeren zich in de rand rond Brugge (Jabbeke, Zedelgem, Oostkamp, Beernem, Torhout, Damme) en in de rand rond Kortrijk (Waregem). Ook een aantal kustgemeenten (Knokke-Heist, De Haan en Koksijde) worden gekenmerkt door relatief veel woningen met groot comfort. Merk ook hier weer de parallel op met de recentere bouwperiode van de woningen.

- **Het percentage permanente bewoning op terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven (1998).**

In West-Vlaanderen gaat het in totaal over 11 gemeenten, voornamelijk in het noorden van de provincie (kust en achterliggende gemeenten: De Haan, Jabbeke, Koksijde, Middelkerke, Bredene, Zuienkerke, De Panne, Knokke-Heist, Diksmuide, Blankenberge en Brugge).

- **De verkoopprijs per verkocht appartement, villa, woonhuis (gemiddelde 1995 – 1998).**

Op Menen na liggen alle gemeenten met de goedkoopste woningen in de Westhoek: Mesen, Spiere-Helkijn, Alveringem, Wervik, Heuvelland, Poperinge, Lo-Reninge, Vleteren en Houthulst. De prijs van de woningen is er een derde tot de helft goedkoper dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

De duurste woningen treffen we aan in het noorden van de provincie: Koksijde, De Haan, Beernem, Oostkamp, Zuienkerke, Damme, Jabbeke en Knokke-Heist. Dit lijstje wordt aangevuld met Pittem. De duurste woningen zijn gelegen in Knokke-Heist. De gemiddelde verkoopprijs ligt daar 2/3 hoger dan het gemiddelde in West-Vlaanderen.

- **De bouwgrondprijs per vierkante meter (prijs/oppervlakte - gemiddelde 1994 – 1998).**

Niet alleen de verkoopprijs van woningen, ook de gemiddelde bouwgrondprijs wordt in de analyse opgenomen. Parallel met het voorgaande merken we ook hier dat de bouwgrond het goedkoopst is in de Westhoek en het duurst in Brugge en in de kustgemeenten.

- **Het percentage VHM-huurwoningen (31/12/98) t.o.v. het totaal aantal huishoudens (1998)**

In West-Vlaanderen behoort gemiddeld 5,0% van de woningen tot de categorie sociale huurwoningen. Voornamelijk gemeenten in het centrum van de provincie tellen relatief weinig sociale huurwoningen: Koekelare, Wingene, Hooglede, Jabbeke, Ingelmunster, Meulebeke, Kortemark en Torhout. De toptien wordt aangevuld met Oudenburg en Knokke-Heist.

Gemeenten met de meeste sociale huurwoningen zijn geconcentreerd in het zuiden van de provincie, in de regio Kortrijk: Waregem, Kuurne, Mesen, Wielsbeke, Zwevegem, Wervik, Menen en Spiere-Helkijn. Ook Oostende en Veurne hebben een groot patrimonium sociale huurwoningen.

Absolute koploper wat het percentage sociale huurwoningen betreft, is Spiere-Helkijn: 17,0% van het totale woningpatrimonium is een sociale huurwoning.

6.3 De sterke en zwakke kanten van de woonsituatie in de gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen

6.3.1 De sterke kanten van de woonsituatie in de provincie West-Vlaanderen

Als eerste punt in onze analyse bieden we een beschrijving van de sterke kanten van de woonsituatie in de West-Vlaamse gemeenten.

A. De integrale positieve woonscore voor de provincie West-Vlaanderen

De analyse is gebaseerd op 18 criteria: vijf demografische indicatoren, zes socio-economische indicatoren en zeven huisvestingsindicatoren.

Per criterium weerhielden we de tien gemeenten met de beste score (zie uitleg methodiek) voor verdere analyse, op deze manier krijgt elke gemeente een globale score tussen 1 en 18.

Tabel 19: Integrale positieve woonscores van de provincie West-Vlaanderen

Gemeenten	Score op 18 indicatoren
Jabbeke	10
Koksijde	9
Mesen, Waregem, Zedelgem	6
Bredene, De Haan, Lo-Reninge, Oostrozebeke, Spiere-Helkijn, Wielsbeke.	5
Alveringem, Harelbeke, Heuvelland, Hooglede, Knokke-Heist, Kuurne, Pittem, Zwevegem.	4
Beernem, Blankenberge, Damme, Dentergem, Ichtegem, Ledegem, Lendelede, Lichtervelde, Menen, Ruiselede, Staden, Wervik, Zuienkerke.	3
Ardooie, Deerlijk, Houthulst, Ingelmunster, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Middelkerke, Nieuwpoort, Oostende, Oostkamp, Oudenburg, Veurne, Vleteren, Wevelgem, Zonnebeke.	2
Anzegem, Avelgem, Brugge, De Panne, Diksmuide, Gistel, Koekelare, Kortrijk, Moorslede, Poperinge, Torhout, Wingene.	1
Ieper, Izegem, Meulebeke, Roeselare, Tielt	0

Twee gemeenten behalen op al onze indicatoren samen de helft of meer van de punten, d.w.z. dat ze op negen of meer indicatoren bij de tien beste in de rangschikking geëindigd zijn. Het betreft de gemeenten Jabbeke en Koksijde. Op vijf gemeenten na scoren alle West-Vlaamse gemeenten op minstens één van de weerhouden criteria

B. De dimensionale positieve woonscores voor de provincie West-Vlaanderen

De integrale positieve score is samengesteld uit gegevens m.b.t. drie informatiedomeinen. In onderstaande tabel worden gemeenten opgenomen die minimum op drie indicatoren bij de beste tien scoren.

Tabel 20: Dimensionale positieve woonscores van de provincie West-Vlaanderen

Gemeenten	
Demografische indicatoren	**Score op 5 indicatoren**
Jabbeke	4
Wielsbeke	3
Socio-economische indicatoren	**Score op 6 indicatoren**
Koksijde	4
Jabbeke, Zwevegem	3
Huisvestingsindicatoren	**Score op 7 indicatoren**
De Haan, Jabbeke, Koksijde, Menen, Mesen, Spiere-Helkijn, Waregem, Zedelgem.	3

Jabbeke dat de hoogste globale score behaalt, komt op de drie afzonderlijke informatiedomeinen goed uit de verf: zowel inzake bevolking en op het socio-economische vlak als op het vlak van huisvesting scoort de gemeente goed.

Koksijde, met de op een na hoogste integrale score, scoort op twee van de drie informatiedomeinen goed: in socio-economisch opzicht en inzake huisvesting.

Alle overige gemeenten uit bovenstaande tabel, en met name De Haan, Menen, Mesen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wielsbeke, Zedelgem en Zwevegem scoren elk op hun domein (vrij) behoorlijk.

a). Demografische indicatoren

Jabbeke en Wielsbeke behalen een hoge score op de bevolkingsdimensie. Wielsbeke telt relatief veel jongeren (0-24 jr.), veel starters op de huisvestingsmarkt (25-34 jr.) en weinig alleenstaanden. In Jabbeke wonen relatief veel jongeren (0-24 jr.) en weinig alleenstaanden. Er is niet echt sprake van vergrijzing, maar wel van een inwijkingoverschot.

b). Socio-economische indicatoren

Wat de socio-economische indicatoren betreft, behalen de gemeenten Jabbeke, Koksijde en Zwevegem een goede score. Jabbeke en Zwevegem scoren elk drie keer bij de hoogste tien gemeenten, Koksijde scoort vier keer.

Jabbeke scoort goed op de volgende drie kenmerken: een hoog gemiddeld inkomen, weinig jonge UVW's en weinig WIGW's. Voor Koksijde worden deze drie kenmerken aangevuld met weinig langdurig UVW's. Het patroon in Zwevegem is in grote mate gelijklopend: een hoog gemiddeld inkomen en weinig WIGW's. Ook tellen we er weinig geboorten in kansarme gezinnen.

c). Huisvestingsindicatoren

Het derde informatie-domein dat we onder de loep nemen, betreft huisvesting.

Acht gemeenten behoren drie keer bij de eerste tien gemeenten. Binnen deze groep kunnen we twee subgroepen onderscheiden. Enerzijds zijn er de gemeenten De Haan, Koksijde, Waregem en Zedelgem met een relatief recent patrimonium (weinig oude woningen en / of veel nieuwbouw, beschikken over veel woningen met groot comfort). Waregem telt bovendien ook veel sociale huurwoningen.

De andere subgroep bestaat uit de gemeenten Menen, Mesen en Spiere-Helkijn. Deze gemeenten tellen relatief veel sociale huurwoningen en de prijzen van bouwgronden en woningen vallen er laag uit.

6.3.2 De zwakke kanten van de woonsituatie in de provincie West-Vlaanderen

A. De integrale negatieve woonscores voor de provincie West-Vlaanderen

Analoog als voor de positieve kenmerken, bespreken we nu ook de negatieve kenmerken van de woonsituatie in West-Vlaanderen. We maken daartoe een rangschikking van de gemeenten, op basis van het aantal keer dat een

gemeente scoort bij de slechtste tien. Aldus bekomen we voor elke gemeente een score tussen nul en 20.

Tabel 21: Integrale negatieve woonscores van de provincie West-Vlaanderen

Gemeenten	score op 20 indicatoren
De Panne	11
Knokke-Heist en Oostende	10
Blankenberge	9
Brugge, Middelkerke, Nieuwpoort	8
Alveringem, De Haan, Koksijde, Lo-Reninge	7
Menen, Mesen, Poperinge, Spiere-Helkijn	6
Bredene, Heuvelland, Kortrijk, Vleteren	5
Kortemark, Wervik, Zuienkerke.	4
Diksmuide, Jabbeke, Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke.	3
Ardooie, Avelgem, Beernem, Damme, Hooglede, Houthulst, Ichtegem, Koekelare, Meulebeke, Moorslede, Tielt, Wingene.	2
Dentergem, Gistel, Ieper, Ingelmunster Kuurne Ledegem Oostkamp Oudenburg, Pittem, Roeselare, Staden, Torhout, Veurne, Wevelgem, Wielsbeke, Zedelgem.	1
Anzegem, Deerlijk, Harelbeke, Izegem, Lendelede, Lichtervelde, Oostrozebeke, Ruiselede, Waregem, Zwevegem	0

Uit bovenstaande tabel blijkt dat drie gemeenten de helft of meer keer scoren op de 20 weerhouden variabelen. Het betreft de kustgemeenten De Panne, Knokke-Heist en Oostende. Tien gemeenten scoren geen enkele keer bij de slechtste tien op de weerhouden variabelen.

B. De dimensionale negatieve woonscores voor de provincie West-Vlaanderen

Ook de negatieve variabelen splitsen we op in drie informatiedomeinen.

Tabel 22: De dimensionale negatieve woonscores voor de provincie West-Vlaanderen

Gemeenten	
Demografische indicatoren	**Score op 5 indicatoren**
Blankenberge, Oostende	4
Brugge, De Haan, De Panne, Knokke-Heist, Koksijde, Middelkerke, Nieuwpoort	3
Socio-economische indicatoren	**Score op 7 indicatoren**
De Panne, Lo-Reninge, Menen, Poperinge	4
Huisvestingsindicatoren	**Score op 8 indicatoren**
Knokke-Heist	5
Brugge, De Haan, De Panne, Koksijde	4

De gemeente De Panne, die het meest frequent scoort op de negatieve indicatoren komt drie keer voor in de tabel. Dit betekent dat de problemen zich situeren zowel inzake de bevolkingsstructuur als in socio-economisch opzicht als op het vlak van de huisvesting.

Brugge, De Haan, Knokke-Heist en Koksijde scoren telkens op twee informatiedomeinen: huisvesting en bevolking.

Middelkerke, Nieuwpoort, Blankenberge en Oostende scoren alleen slecht inzake hun demografische indicatoren. In Lo-Reninge, Menen en Poperinge ligt het zwaartepunt van de problematiek op het socio-economisch vlak. Gemeenten die alleen negatief scoren voor huisvesting treffen we in West-Vlaanderen niet aan.

a). Demografische indicatoren

De lijst van gemeenten die in negatieve zin scoren op de demografische indicatoren bestaat uit een aantal kustgemeenten en Brugge. Kenmerkend voor al deze gemeenten is dat er weinig jongeren (0-24 j) wonen en veel alleenstaanden. Alle kustgemeenten tellen ook weinig starters. Dat is niet het geval in Brugge.

Het patroon van interne vergrijzing is dan weer zeer uiteenlopend. Brugge, Blankenberge en Oostende kennen veel interne vergrijzing (scoren bij de toptien). De gemeenten Koksijde, Middelkerke en Nieuwpoort horen bij de tien gemeenten waar van interne vergrijzing het minst sprake is.

b). Socio-economische indicatoren

Inzake de socio-economische indicatoren, stellen we vast dat De Panne veel BMT'ers telt, veel UVW's en WIGW's heeft en veel kinderen worden geboren in kansarme gezinnen. Menen scoort op nagenoeg dezelfde indicatoren slecht: veel BMT'ers, veel UVW's, veel kinderen geboren in kansarme gezinnen en veel langdurig werklozen. De indicatoren waar Lo-Reninge en Poperinge problematisch op scoren zijn: een laag gemiddeld inkomen per inwoner, veel WIGW's, veel langdurig UVW's en veel jonge UVW's.

c). Huisvestingsindicatoren

Tot slot komen de huisvestingsindicatoren aan bod. Alle gemeenten die in de lijst voorkomen scoren op dezelfde drie variabelen slecht: er zijn veel huurwoningen, er is permanente campingbewoning en de grondprijs is hoog. In Brugge en De Panne wordt bovendien nog weinig nieuwbouw gerealiseerd. De Haan, Koksijde en Knokke-Heist hebben niet alleen hoge grondprijzen, maar ook hoge woningprijzen. Knokke-Heist tenslotte is de enige gemeente die naast de voornoemde kenmerken ook scoort op een laag percentage sociale huurwoningen.

6.4 De verhouding tussen de sterke en zwakke punten van de woonsituatie van de gemeenten uit de provincie West-Vlaanderen

A. Demografische dimensie

De globale demografische indicatoren worden weergegeven op Kaart 17. Vooral de kustgemeenten en de steden Brugge en Kortrijk scoren zwak. Ook Tielt is rood ingekleurd op de kaart.

In vergelijking met FoW1 blijven de kustgemeenten, samen met Brugge en Kortrijk slecht scoren. Tielt is geëvolueerd van een gemeente met een vrij neutrale score naar een gemeente met een slechte score. In FoW1 realiseerde Tielt geen enkel positieve en geen enkele negatieve score. In FoW2 haalt Tielt twee keer een score bij de tien slechtste en geen enkele positieve score.

Avelgem maakte de omgekeerde beweging: van drie negatieve scores in FoW1 naar slechts één negatieve score in FoW2. Hierdoor verdwijnt Avelgem uit het lijstje met de slechtste scores.

In FoW1 halen 11 gemeenten een score boven de 120. In FoW2 halen tien gemeenten een score boven 120. De lijstjes van hoogst scorende gemeenten zijn vrij gelijklopend. Het enig opmerkelijke verschil betreft Damme. Deze gemeente scoorde in FoW1 nul keer negatief en twee keer positief, in FoW2

scoort Damme één keer negatief en nul keer positief. Als gevolg hiervan haalt Damme een lagere score op de demografische indicatoren.

Kaart 17: Score van de West-Vlaamse gemeenten op de demografische dimensie. Schaal: 1: 185.300m.

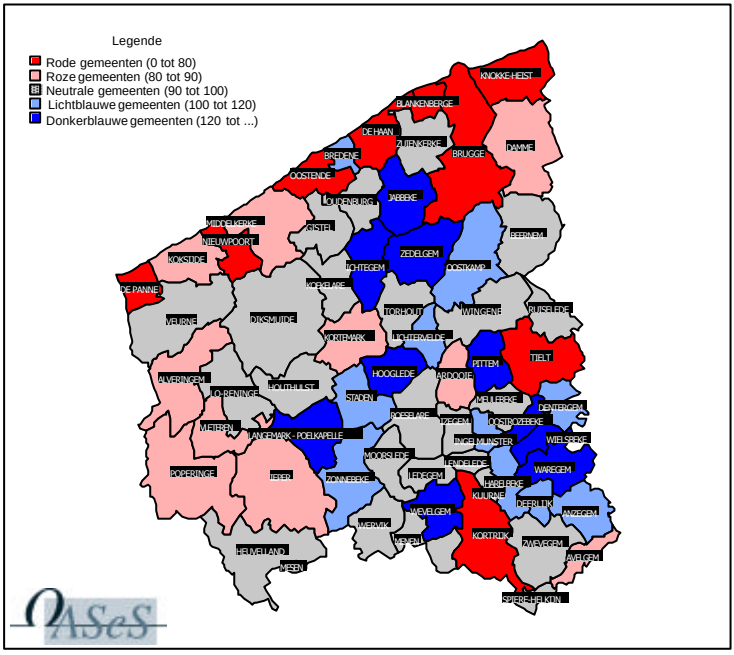

B. Socio-economische indicatoren

In FoW1 behalen 12 gemeenten een score lager dan 80. De minimumscore bedraagt 60. In FoW2 treffen we minder gemeenten aan met een score beneden 80. De minimumscore ligt nu wel iets lager, met name op 55. Er doet zich hierbij duidelijk een regionale verschuiving voor. Grosso modo kennen de kustgemeenten in FoW2 een slechtere socio-economische situatie, de Westhoekgemeenten scoren beter op de socio-economische indicatoren.

Ook bij de gemeenten met de hoogste scores merken we een verschuiving op. In FoW1 behalen maar zeven gemeenten een score tussen 120 en 166. In FoW2 behalen tien gemeenten die score. Globaal genomen blijkt de socio-economische situatie tussen de beide momentopnames in die zin verbeterd.

Opmerkelijk is verder dat twee kustgemeenten, De Haan en Koksijde, een hoge score halen.

Kaart 18: Score van de West-Vlaamse gemeenten op de socio-economische dimensie. Schaal: 1: 185.300m.

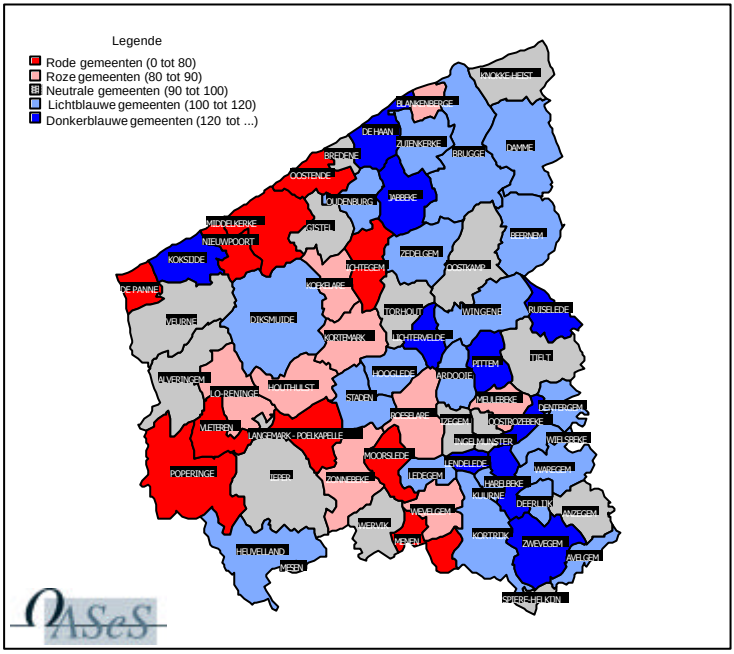

C. Woningmarktdimensie

Tot slot analyseren we dan de huisvestingsindicatoren zelf. In de toptien van gemeenten met een lage score inzake huisvesting treffen we de gemeenten Brugge en Kortrijk aan, enkele kustgemeenten (De Panne, Knokke-Heist en Middelkerke), een aantal gemeenten in de regio Roeselare-Tielt (Hooglede, Meulebeke, Pittem en Wingene) en de Westhoekgemeenten Diksmuide en Langemark-Poelkapelle.

In FoW1 behaalden negen gemeenten een score lager of gelijk aan 80. In FoW2 treffen we zes gemeenten aan in deze categorie.

Wanneer we de gemeenten vergelijken, stellen we kleine verschillen vast. Brugge, De Panne, Kortrijk en Middelkerke behoren op de twee analysemomenten tot de categorie rode gemeenten.

Knokke-Heist en Diksmuide behalen in FoW2 een score lager dan 80, in FoW1 scoorden ze net boven de 80.

Alveringem, Hooglede, Meulebeke en Wingene scoorden in FoW1 minder dan 80, nu halen ze een score rond 90. Enkel de gemeente Lo-Reninge behaalt in FoW2 een beduidend hogere score dan in FoW1.

Wat de hoogste scores betreft, stellen we vast dat in FoW1 negen gemeenten een score behaalden hoger dan 120. In FoW2 resten er slechts drie gemeenten meer met een score boven 120. De drie gemeenten met de hoogste scores (Kuurne, Waregem en Zedelgem) scoren op de beide analysemomenten gelijk.

Kaart 19: Score van de West-Vlaamse gemeenten op de woningmarkt dimensie. Schaal: 1: 185.300m.

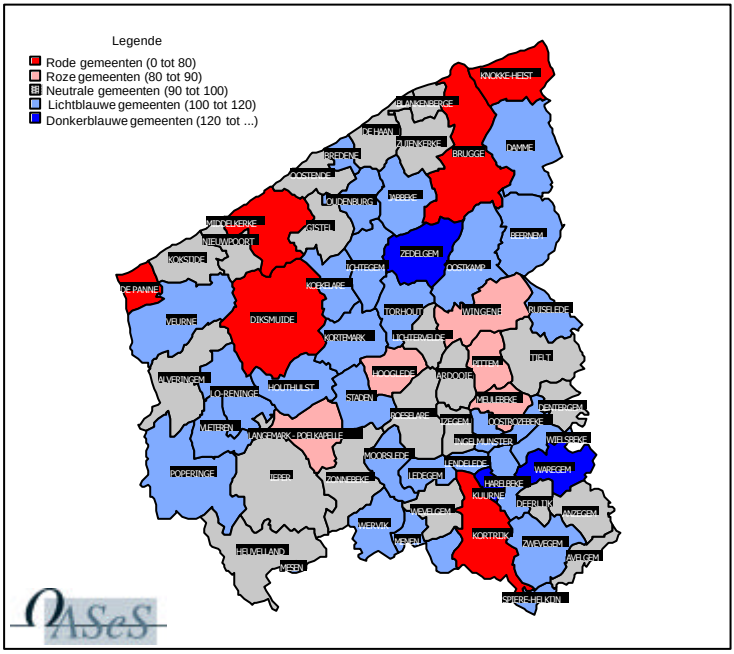

D. Integrale score

Na de afzonderlijke beschrijving van de goede en de slechte kenmerken van de woonsituatie in de gemeenten van de provincie West-Vlaanderen, berekenen we nu een totaalscore die tegelijkertijd rekening houdt met de positieve en de negatieve kenmerken van de woonsituatie. Op die manier verwerven we een vollediger en juister beeld van de woonsituatie in de gemeenten.

Aan de hand van de totaalscore situeren de gemeenten zich gespreid tussen 68 en 135.

Kaart 20: Score van de West-Vlaamse gemeenten op de integrale score. Schaal: 1: 185.300m.

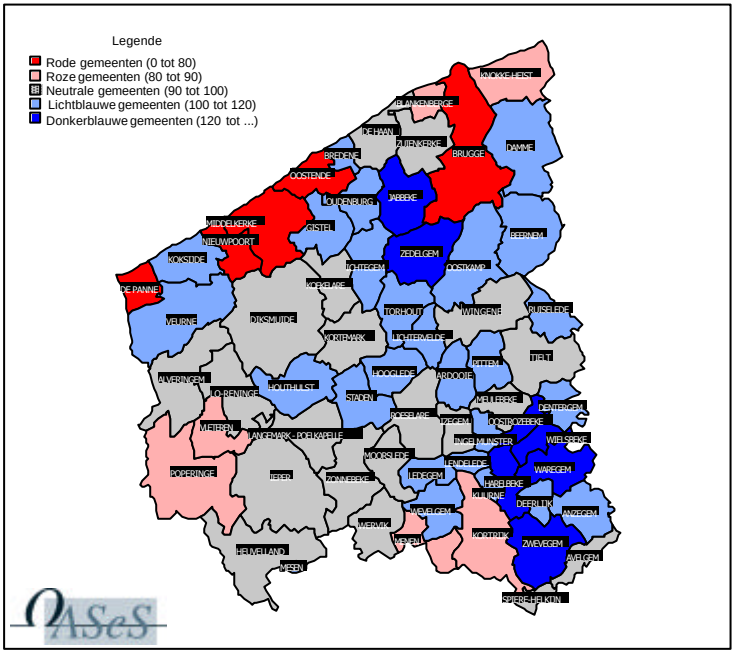

Vijf gemeenten (7,8%) behoren tot de categorie rode gemeenten, de scores variëren in deze categorie tussen 68 en 80.

Zes gemeenten kunnen we als roze bestempelen. Het gaat hier om 9,4% van de West-Vlaamse gemeenten.

Twintig gemeenten (31,3%) scoren tussen 90 en 100 en vormen binnen onze benadering de groep van neutrale gemeenten. 26 gemeenten (40,6%) behoren tot de categorie lichtblauw. Tenslotte tellen we zeven (10,9%) gemeenten die een score behalen boven de 120. De maximumscore bedraagt 135,27.

De gemeente met de meeste vermeldingen op de negatieve indicatoren blijkt ook koploper in de uiteindelijke klassering. De Panne behaalt 11 negatieve scores. De enige indicator waarop De Panne positief scoort, weegt onvoldoende zwaar door om het globale cijfer van De Panne naar een positief niveau op te trekken.

In de verschillende tabellen treffen we de gemeente Jabbeke aan met de meest gunstige scores. Jabbeke scoort op drie negatieve indicatoren en op tien positieve indicatoren. Het overwicht van de positieve indicatoren is zo groot dat de globale score toch ruim positief blijft.

In vergelijking met FoW1 (1999) blijven de kop en de staart van de tabel gelijk: toen behaalde eveneens De Panne de laagste score en Jabbeke de hoogste.

De globale resultaten worden weergegeven in Kaart 20. Hieruit blijkt dat in een aantal kustgemeenten, in Brugge en Kortrijk en in enkele plattelandsgemeenten uit de Westhoek de situatie het minst rooskleurig uitvalt. De gemeenten met de hoogste scores bevinden zich in de rand rond Kortrijk en Brugge.

In FoW1 behaalden 18 gemeenten een score lager dan 90. In FoW2 behalen 11 gemeenten een score onder de 90. Dit kan er op wijzen dat de situatie globaal genomen inmiddels verbeterd is. Vooral plattelandsgemeenten (Alveringem, Mesen, Lo-Reninge, Zonnebeke, Meulebeke, Avelgem, Heuvelland en Wervik) behalen nu een hogere score. Toch registreren we twee gemeenten die in tegenstelling tot FoW1 een slechtere score behalen en daardoor in de groep van de roze gemeenten terechtkomen. Het betreft Menen en Vleteren.

Ook voor de best scorende gemeenten maken we een vergelijking met FOW1. In FoW1 behalen negen gemeenten een score boven de 120, met een maximum van 148. In FoW2 scoren zeven gemeenten hoger dan 120, met een maximum van 135. Jabbeke, Oostrozebeke, Wielsbeke, Zedelgem en Zwevegem behouden hun koppositie. In vergelijking met FoW1 zijn Damme, Kuurne, Pittem en Staden nu slechter af. Harelbeke realiseert dan weer een grote sprong voorwaarts.